

Ayşen - (Adalet Ağaoğlu'nun "Bir Düğün Gecesi" Romanı) Duygusal

Karakter Burjuva kökenli bir aileden gelen Ayşen, saygın bir iş adamı olan İlhan Bey'in kızıdır. Eniştesi Ömer ve halası Aysel'e kendini daha yakın hisseden Ayşen sosyal görüş olarak ailesi ile uyuşmadığı için ilişkileri kötüdür. Fakat babası ile halalarının arasının iyi olmamasından dolayı halalarıyla samimi ilişkiler kuramayan Ayşen, kendini ait hissedecek bir yer bulamaz. Üniversite okurken belirli sol öğrenci gruplarında yer almak isterken, babasının iktidara yakın tanıdığı bir iş adamı olmasından dolayı devrimci gruplar içinde güven kazanamaz. Özgüveni kırılan Ayşen, genel olarak hem devrimci öğrenci hareketlerinin katılımı hem de ailesiyle arasındaki mesafeden dolayı üzgün ve umutsuz bir kişilik sergiler. Ömer'e olan hayranlığı olsa da Ercan ile düğünü onaylamaktan da kendini alamaz.

Aktiviteler Babasının zenginliğinden ötürü normal çevreden farklı bir sosyal statüde hayat yaşayan Ayşen, özel araçlarla bir yerden bir yere gider. Daha çok kulüpler, defileler, yurt dışı gibi ailesinin dâhili olduğu yerlerde bulunulur. Üniversite okuduktan sonra ailesinin de uygun gördüğü Ercan ile lüks bir yerde düğünü olur. Ayşen daha çok kendisi ile iç konuşma gerçekleştirerek hayatını sorgular.

Kişiler Sol grup hareketlerinden dolayı cezaevinde tutuklu olan arkadaşları Tuncer ve Gül ile iyi dostluklar kuran Ayşen, genel olarak devrimci öğrenci hareketlerinin katılımı gruplardan yakın arkadaşları olmaz. Anne ve babasından uzak görülen karakter kendini daha çok halasına yakın hisseder. Ailenin damadı Ömer'e duyduğu hayranlık nedeniyle Ömer'e içten içe daha yakınlaşır. Ercan'la evlenmesine rağmen onunla aynı dilden konuşmadıklarına inanır.

ÖRNEK ANILAR

Uyumlu Ailesinden gereken ilgiyi göremeyen Ayşen mutluluğu fakülte arkadaşlarında arar. Fakat arkadaşları tarafından burjuva olması nedeni ile dışlanır. Devrimci hareketleri nedeniyle hapse girer lakin babası vasıtası ile ondan da tahliye olunca arkadaşları tarafından daha eleştirilmesine neden olur. Kendini boşlukta hisseden Ayşen ailesine karşı uyumlu olmayı tercih ederek babasının isteği üzerine General Hayrettin'in oğlu Ercan'la evlenmeyi istemese bile kabul eder: "Yine de, düğün boyunca yaşadığı süreci tartışmaktan kendisini alıkoyamaz: Pastam dokuz katlı. Pastamız yani. Çünkü artık nikâhlandım. Artık böylece "biz" oldum. "Ben" demeyi unutmuyacak mıydık? "Ben" yok "biz" var: Pis burjuva kızı! Unutamaz mısın ikide bir 'ben' demeyi? Unuttum işte Gül. Söze sıkı sık 'Çocuklar be...' diye başladığım için, beni sürekli böyle azarlayıp durmuş olan bütün eski arkadaşlarıma selam söyle. "Ayşen 'biz' olmuş" de."

Yalnız Hem devrimci hem de burjuva kimliğiyle karşımıza çıkan Ayşen'in ailesi, arkadaşları ve akrabaları ile yaşadığı olumsuzluklar iç dünyasında karmaşa yaratır. Yaşadığı yalnız mücadelesi Ayşen'i yabancılaşmaya ve yalnızlaşmaya iter: "Bu kentte Ayşen diye bir kızın onca kimsesi arasında kimsesiz olduğunu kim bilebilir? İnce, uzun, belki güzel; iyi bakımlı, iyi giyimli, blucini kendisine çok yakışan bir Çankaya kızının ölümü dileyecek denli yalnız olduğunu, çıkmazda olduğunu kim bilebilir? (...) Birini seven biri var mı acaba bu kentte? "Kahrolsun faşizm!" diye bağırmasa da? (...) Tozlu, puslu bir sıcak altında soluyan kente bakıyorum. Bu kentte korkusuz tek kişi yok sanki. Sevmekten korkmayan kimse yok."

Güvensiz Ailesinden yeterli desteği göremeyen Ayşen dolayısı ile sevgi ve güven eksikliği yaşar. Annesi Müjgân ile ve Ömer'le yaptığı iç konuşmalar bunu yansıtır: "Ne denli düşünsem, bu düğünün böylesi çirkin olacağını düşünmemişim. Kendimi Ercan'ın kollarına atıvermenin, soğuk bir suya dalmakla aynı şey olmadığını bilememişim. Soğuk suya daldım mı, bir an ürperirsin, sonra geçer. Bu gittikçe üşütüyor. Ömer abinin içimdeki yerinin de küçülmeyip büyüyeceğini bilememişim. Bilseydim, başımı omzuna dayayıp, "Aysel halam gelmiyor, ama ne olur siz gelin Ömer abi," diyemezdim. Nikâh sırasında bana bakarken, bu dileğimin altında yatan gizli duyguyu anlamış olduğunu kesinlikle bildim. Bu nedenle bin kez daha ikiyüzlü bir düğün bu."

Başarısız Ayşen, okuduğu yıllarda ailesinin arzu ettiği gibi bir kızken, üniversite yıllarında dahil olduğu devrimci öğrenci grupları yüzünden anne ve babasıyla arası açılır. Bir yandan arkadaşlarından destek görmek için eylemlere katılır diğer yandan ailesinin sosyal statüsüne uymaya çalışırken başarısız olur. Ailesinin fakülteye onu araba ile almaya gelmesine arkadaşları: "O babadan, o anadan devrimci kız mı çıkar mı?" der.

Umutsuz Ayşen üniversiteye başladığı zaman kararını devrimden yana verir lakin aileden beklediği ilgiyi ve sevgiyi göremeyince kabuğuna çekilerek hayata olumsuz bakmaya başlar. Hayata karşı aldığı küskün ve umutsuz tavır onu boşvermişliğe doğru iter. Ömer'i sevmesine rağmen Ercan'la evliliği de bu nedenle kabul eder: "Ya korku, ya nefret var bende. Bir de... Ömer abiye duyduğum hayranlığın yüreğimi dilim dilim eden bir şeye, sevgiye dönüşmesi var. O gün mü anladı Ömer abi, bu gece mi anlıyor? Anladığı için mi geldi, bana acıdığı için mi? Acımasın... Acımasın..."

Kıskanç Göz altına alındığı süreçte yakın hissettiği arkadaşı, memur kızı olan Gül'e özenmiştir. Gül'ü her gün ziyarete gelen, babanın kızına olan ilgisine hayranlık besler. Ailesinde göremediği samimiyeti onlarda gördüğü için Gül'ün yerinde olmayı ister: "Gül... Sevgili Gül... Şu an senin yanında, senin yerinde olabilmeyi nasıl isterdim! Bu tutukluluğun o tutukluluktan çok daha korkunç, içinde tek onur hücresi barındırmayan bir şey olduğunu yaşamadan bilemezdim. Kimse yaşamadan bilemez. Gül... Beni hoşgör. Bir başkası daha dayanıklı olabilirdi, biliyorum. Ben olamadım. Neden?"

Öfkeli Ailesine olan öfkesi ruhunu saran Ayşen'in içindeki öfkesi bir türlü dinmek bilmez. Her an, hayatının her yanlış adımında ailesi ön plana çıkagelir: "Sen utan! Babam utansın! Ben bir tek şeyden utanıyorum işte. Sizden. Babamın arsa alıp arsa satmalarından, motor alıp motor parçası satmalarından, benim üstüme bile alttan alta hesaplar yürütmesinden!.. Çalışmak ha, çabalamak ha? Geçmişinizde bile övünebileceğim şu kadarcık şey yok..."